

MOBILITA A MIESTNA PREPRAVA V MČ BRATISLAVA-KARLOVA VES
VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO PRIESKUMU
2023

MITADAPT

Projekt *MITADAPT: Nizkougliková Bratislava-Karlova Ves odolná voči zmene klímy - adaptačné a mitigačné opatrenia*, číslo projektu ACC02P02, je financovaný v rámci programu „Zmierňovanie a prispôsobovanie sa zmene klímy“ (SK-Klíma) spolufinancovaného z Nórskeho finančného mechanizmu 2014 – 2021, z Grantov Nórska a

Cieľ prieskumu

Cieľom dotazníkového prieskumu „Mobilita a miestna preprava cestujúcich“ bolo zhodnotiť mobilitu a miestnu prepravu obyvateľov MČ Bratislava – Karlova Ves v rámci vyhodnotenia plnenia a aktualizácie Klimatického akčného plánu MČ Bratislava-Karlova Ves.

Záverečná správa a spôsob prezentácie výsledkov zohľadňujú predovšetkým určenie prieskumu. Výsledky sú uvádzané v prehľadnej podobe pomocou grafov či tabuliek tak, aby jednotlivé zistenia bolo možné zohľadniť a využiť ako podklad alebo inšpiráciu zástupcom MČ pri konkrétnych opatreniach a rozhodnutiach. Grafy a tabuľky sú doplnené vysvetľujúcim textom, ktorý upozorňuje na najdôležitejšie zistenia. Výsledky zhrňuje záverečná tabuľka.

Indikátor ECI A.3: Mobilita a miestna preprava obyvateľstva

Indikátor ECI A.3: Mobilita a miestna preprava cestujúcich je jedným z desiatich štandardizovaných indikátorov používaných v ČR a SR pre hodnotenie miestnej udržateľnosti.

Zisťuje a popisuje mobilitu občanov žijúcich na území danej samosprávy. Medzi základné hľadiská (a k nim sa vzťahujúcim jednotkám merania), ktoré prispievajú k určaniu všeobecného modelu mobility každého občana patrí:

- Účel ciest a ich pravidelnosť cez týždeň, kde cesty môžeme rozdeliť na „systematické“ a „nesystematické“ (podiel systematických ciest v porovnaní s podielom nesystematických ciest);
- Priemerná denná vzdialenosť cesty na osobu (km na osobu);
- Dĺžka trvania ciest (čas cesty v minútach);
- Použité druhy dopravy pre tieto cesty a /alebo pre rôzne vzdialenosti každej cesty (podiel vzťahujúci sa k rôznym druhom dopravy zahrnutým do prieskumu);
- Počet cestujúcich v aute.

Spôsob zberu dát

Dotazníkový prieskum bol uskutočnený pomocou štandardizovaného dotazníku. Dotazníkový prieskum prebiehal formou riadeného rozhovoru (pýtajúci sa pýta a respondent odpovedá). Prieskum prebiehal v priebehu mesiaca marec 2023 medzi vybranými obyvateľmi MČ. Voľba respondentov prebehla náhodne. Cieľom bolo získať odpovede od minimálne 600 respondentov.

V dotazníkovom prieskume indikátorov mobility mali respondenti vo svojich odpovediach vychádzať zo skutočnosti svojho bežného pracovného dňa a spôsobu prepravy počas toho dňa. Pre údaje z bežného dňa bolo možné zvoliť pracovný deň, ktorý predchádzal prieskumu a v ktorom neprebíhali neočakávané alebo mimoriadne udalosti (dovolenka, choroba ap.) Respondenti uvádzali v rámci prieskumu počet ciest, ktoré uskutočnili počas dňa a ku každej ceste zaznamenávali údaje týkajúce sa dôvodu cesty, dopravného prostriedku, ktorý použili a dĺžku cestu v kilometroch a v minútach.

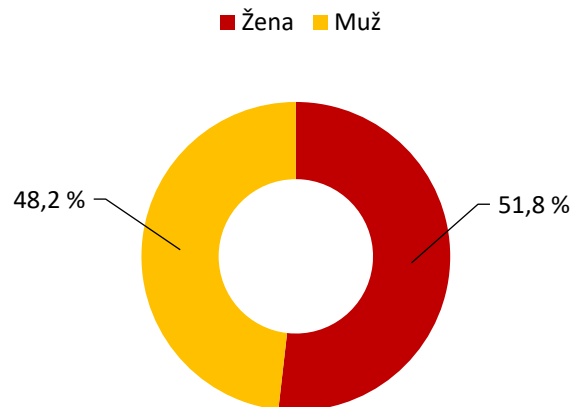
Údaje za všetky cesty všetkých respondentov sa následne spracovali a výsledkom bol podiel rozdelenia počtu ciest podľa dôvodu a spôsobu dopravy, podľa dĺžky a trvania cesty. Táto správa zahŕňa výsledky do podoby tabuliek a grafov a stručných komentárov.

Socio-demografické zloženie respondentov

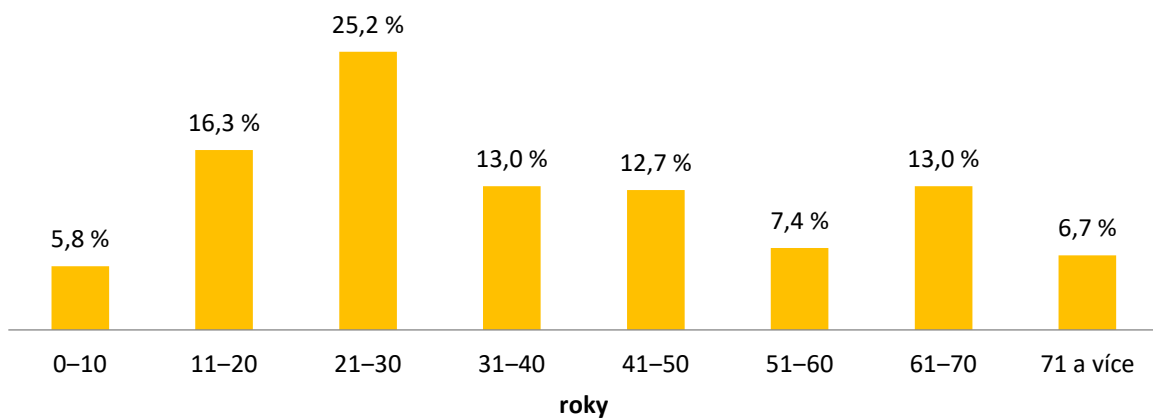
V rámci dotazníkového prieskumu v roku 2023 bolo oslovených 608 respondentov.

Vo vzorke respondentov **prevládala počet žien** (51,8%) nad mužmi (48,2%). Najviac bola zastúpená **veková skupina 21-30** (25,2%). Pri pohľade na zamestnanie a sociálne zaradenie účastníkov prieskumu je zrejmé, že väčšina je buď **pracujúci/ podnikateľ** (37,2%), alebo **žiak / študent** (34,2%). Vo vzorke prevažujú osoby so **stredoškolským vzdelaním** (39,1%) a **vysokoškolským vzdelaním** (33,4%).

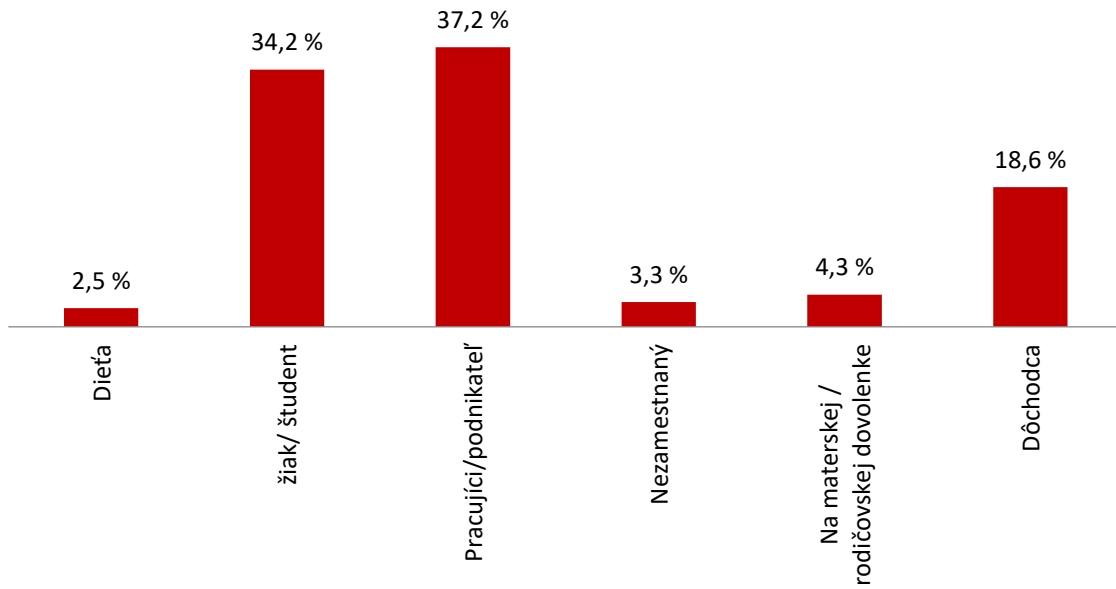
Pohlavie respondentov

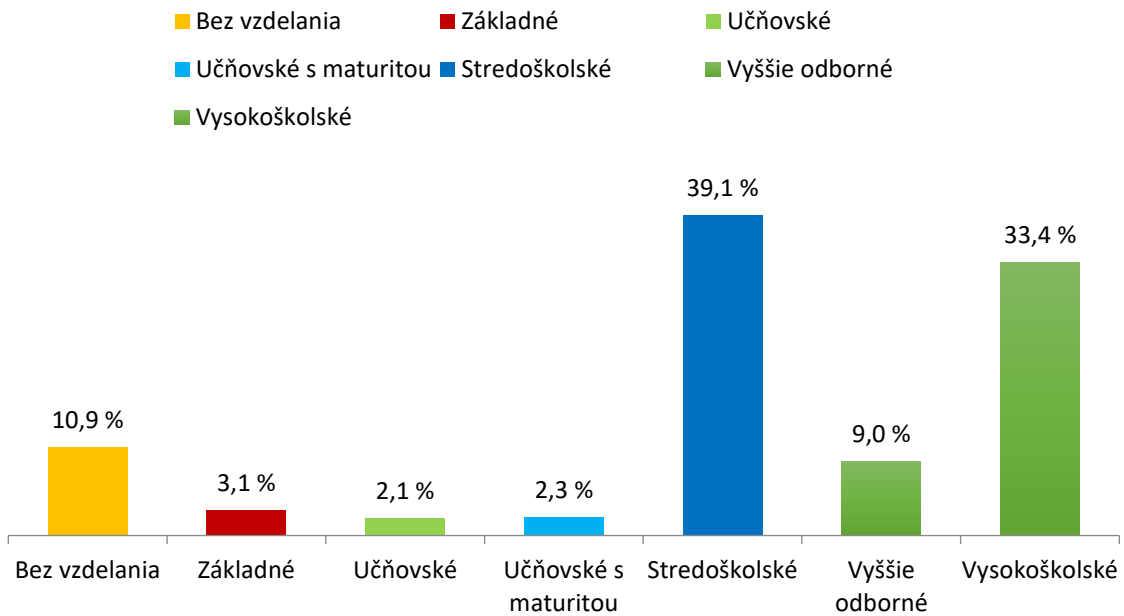
Veková skupina respondentov

Zamestnanie respondentov

Vzdelanie respondentov

VÝSLEDKY INDIKÁTORA: MOBILITA A MIESTNA PREPRAVA OBYVATEĽSTVA

Počet ciest

Jeden z prvých údajov pri prieskume bol **počet ciest**, ktoré za deň respondenti uskutočnili. Ten predstavuje 2,78 cesty na osobu a deň.

Počet ciest na osobu za deň

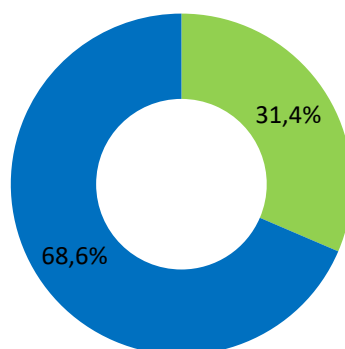

Systematickosť ciest

Z ponúkaných kategórií dôvodov ciest predstavovali cesty do školy a do práce cesty **systematické**, teda tie, ktoré je nutné pravidelne vykonávať a ktoré sa uskutočňujú takmer denne (31,4%). Kategória rekreácia, šport, kultúra, nakupovanie a k lekárovi predstavovali cesty **nesystematické**, teda také, ktoré sa neuskutočňujú pravidelne (68,6%).

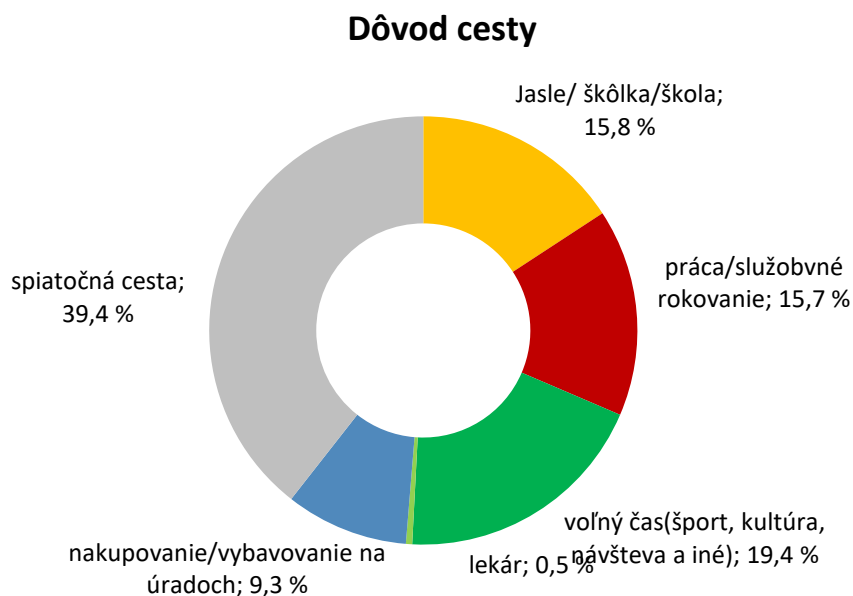
Systematickosť cesty

■ Systematické ■ Nesystematické

Dôvod cesty

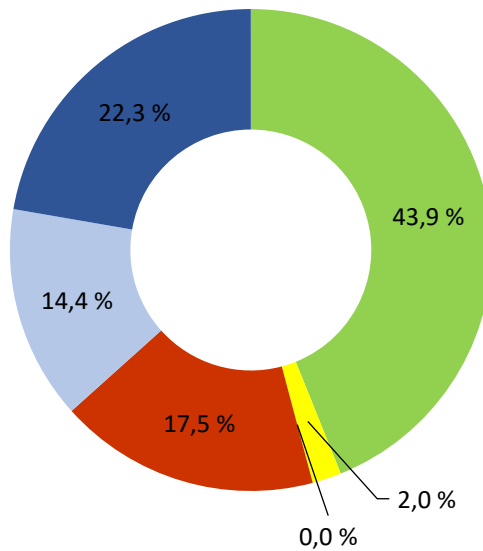
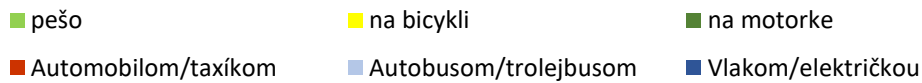
V ďalšej časti dotazníka mali respondenti určiť, ktorá zo šiestich ponúknutých možností bola **dôvodom ich cesty** v deň pred prieskumom. Pokiaľ nepočítame cestu späť, ktoré sú sekundárnym dôvodom cestovania, potom obyvatelia MČ Bratislava – Karlova Ves najčastejšie cestujú za voľným časom (19,4%), do jasli/škôlky/školy (15,8%) a do práce / služobné rokovanie (15,7%).

Spôsob dopravy

Respondenti do dotazníku ďalej uvádzali, aký **spôsob dopravy** v sledovaný deň použili. Z výsledku vyplýva, že najväčší podiel ciest bol uskutočnený pešo (43,9%). Druhý najčastejší spôsob dopravy bol vlakom/ električkou (22,3%), nasledovali cesty automobilom/ taxíkom (17,5%) a cesty autobusom/ trolejbusom (14,4%). Minimálny podiel tvorili cesty na bicykli (2%) a motocyklom (0%).

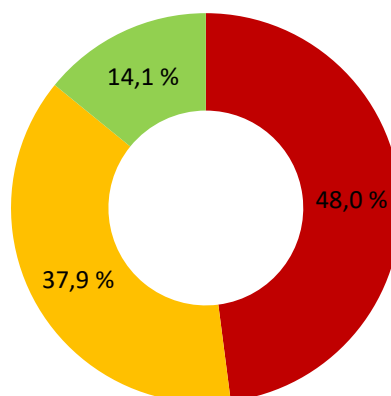
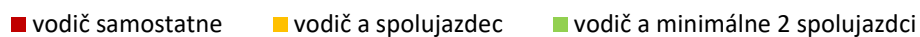
Spôsob dopravy

Počet osôb v automobile

Respondenti, ktorí uviedli, že svoju cestu uskutočnili autom boli ďalej opytovaní na **počet osôb v automobile**. Najviac respondentov uviedlo, že cestovali samostatne (48%), menej potom vodič so spolujazdcom (37,9%) a zvyšok cestoval vodič s minimálne 2 spolujazdcami (14,1%).

Počet osôb v automobile

Vzdialenosť cesty

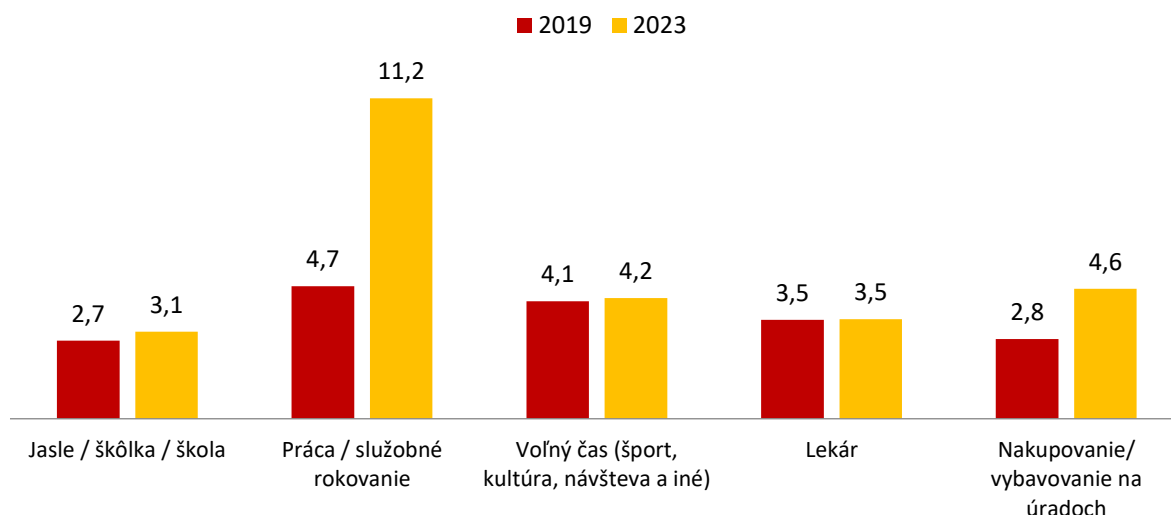
Ďalším sledovaným ukazovateľom bola **priemerná vzdialenosť**, ktorú respondenti počas jednej cesty vykonajú. Priemerná vzdialenosť, ktorá je uskutočnená počas jednej cesty obyvateľom MČ Bratislava – Karlova Ves, je podľa zistených údajov **3,8 km**.

Priemerná vzdialenosť cesty (km)

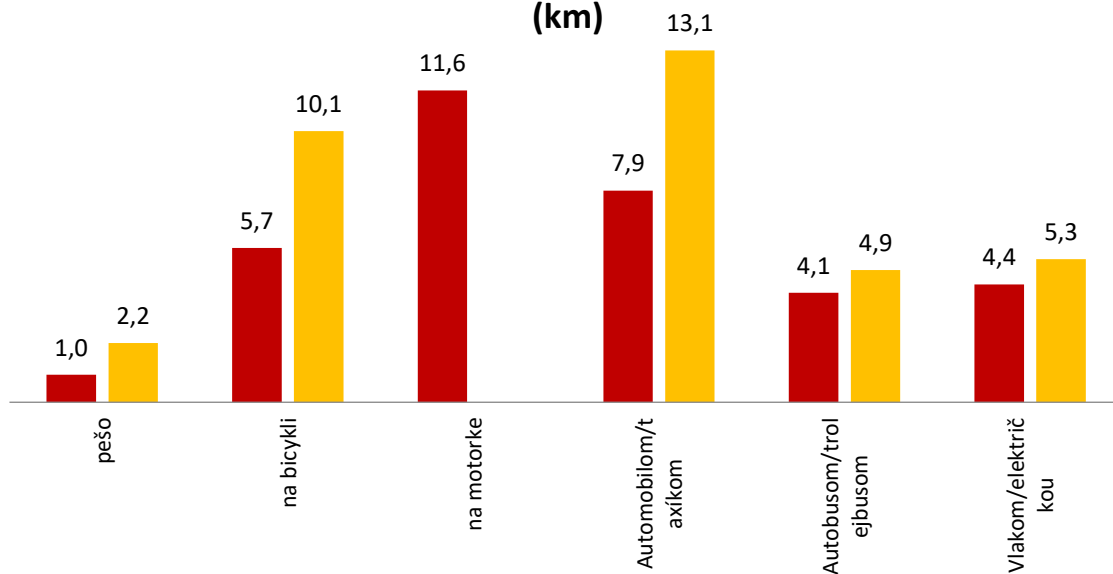

Nasledujúce grafy ukazujú uskutočnenú vzdialenosť podľa **spôsobu dopravy** a tiež podľa **dôvodu cesty** (bez započítania cesty späť). Najdlhšie sú cesty automobilom/ taxíkom (13,1%) a za prácou / služobné rokovanie (11,2%). Naopak najkratšie sú cesty motocyklom (0%) a pešo (2,2%) a do jasí/ škôlky/ školy (3,1%).

Priemerná vzdialenosť cesty podľa dôvodu cestovania (km)

Priemerná vzdialenosť cesty podľa spôsobu cestovania (km)

Trvanie cesty

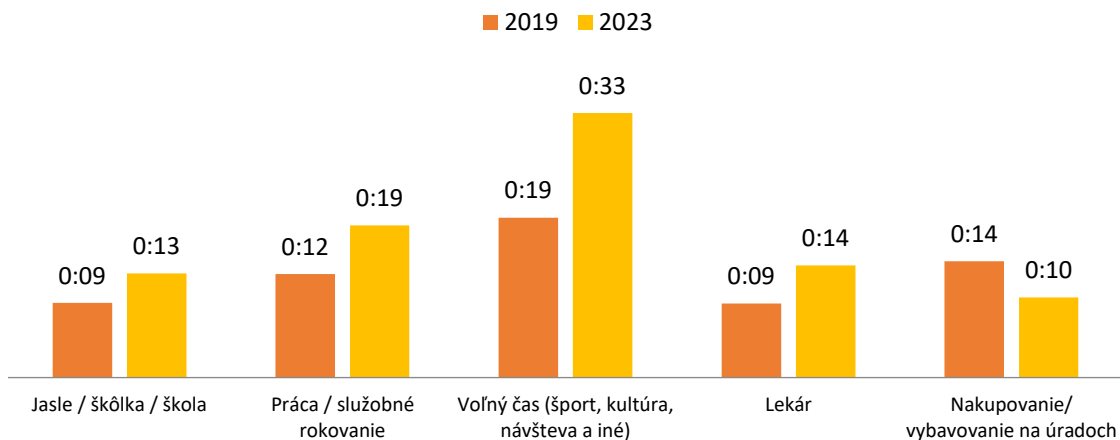
Ďalším hodnoteným ukazovateľom bola doba cestovania, teda **časový úsek trvania jednej cesty**. Výsledky ukazujú, že priemerná doba cesty bez ohľadu na spôsob dopravy je takmer 19 minút.

Priemerná dĺžka cesty (hod.)

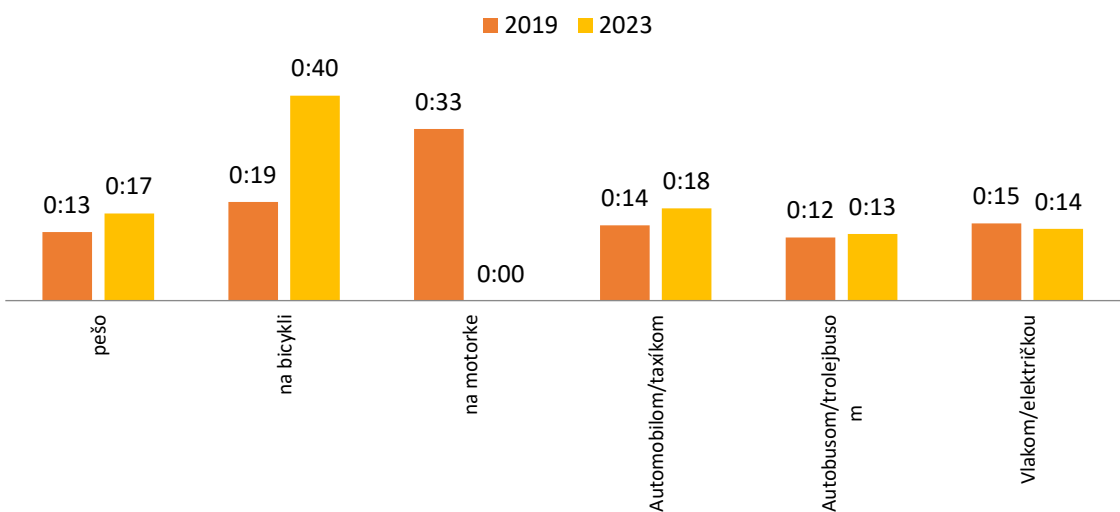

Najdlhšie sú cesty na bicykli (40 min.) a za voľným časom (33 min.). Naopak najkratšie sú cesty motocyklom (0 min.) a autobusom/ trolejbusom (13min.)

Priemerná doba cesty podľa spôsobu a dôvodu dopravy (hod.)

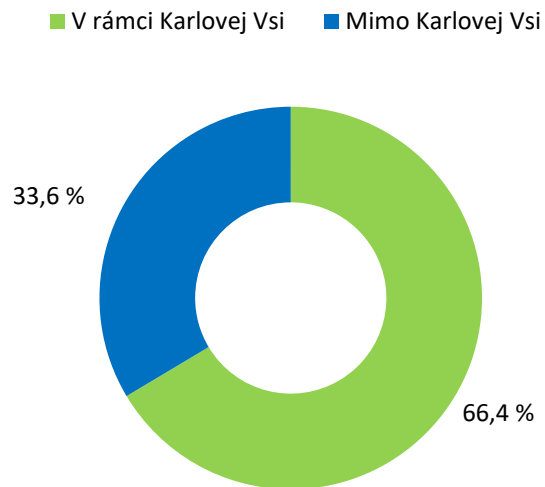

Priemerná doba cesty podľa spôsobu a dôvodu dopravy (hod.)

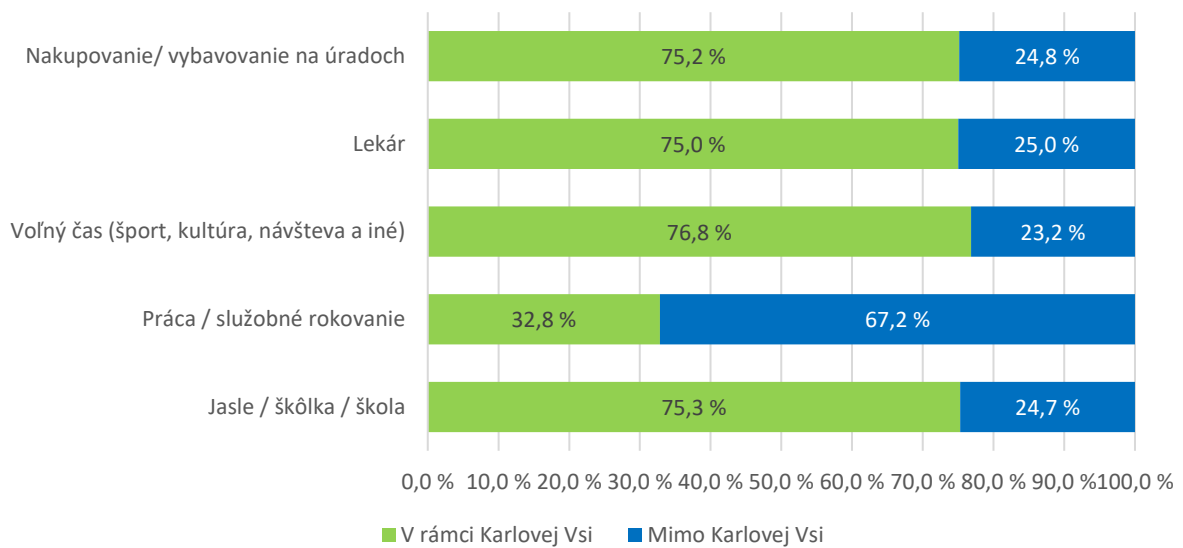

Cesty v rámci MČ Bratislava – Karlova Ves tvoria 66,4% a mimo MČ tvoria 33,6%. V rámci MČ Bratislava – Karlova Ves tvoria najvyšší podiel cesty za voľným časom (76,8%) najmenší podiel tvoria cesty za prácou/služobné rokovanie (32,8%). V rámci MČ Bratislava – Karlova Ves sa pohybujú jej obyvatelia najviac pešo (95,4%).

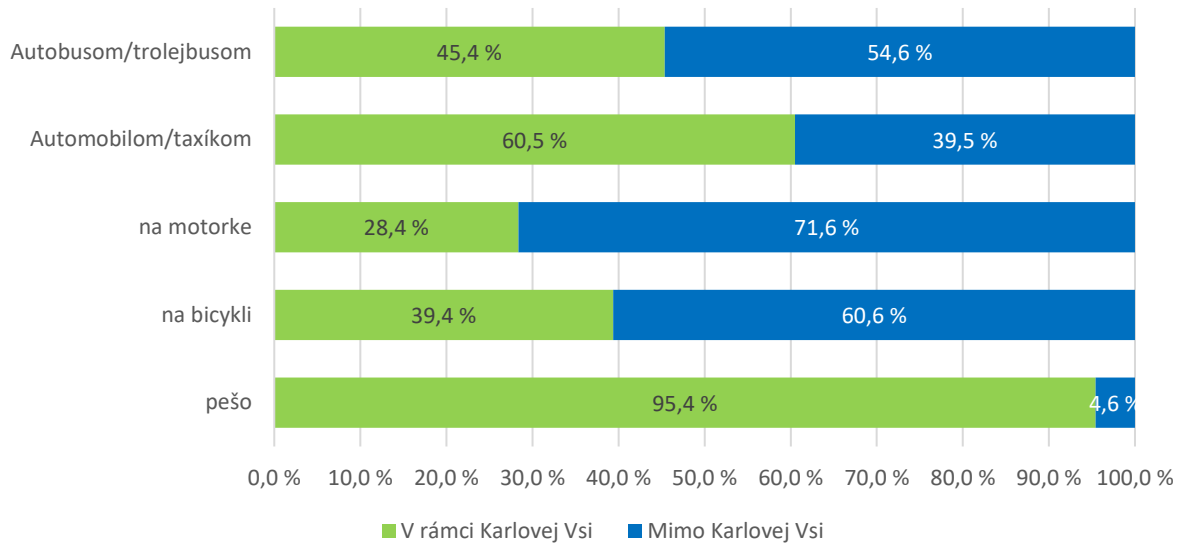
Cesty v rámci Karlovej Vsi / mimo Karlovej Vsi

Cesty v rámci/mimo Karlovej Vsi podľa dôvodu cesty

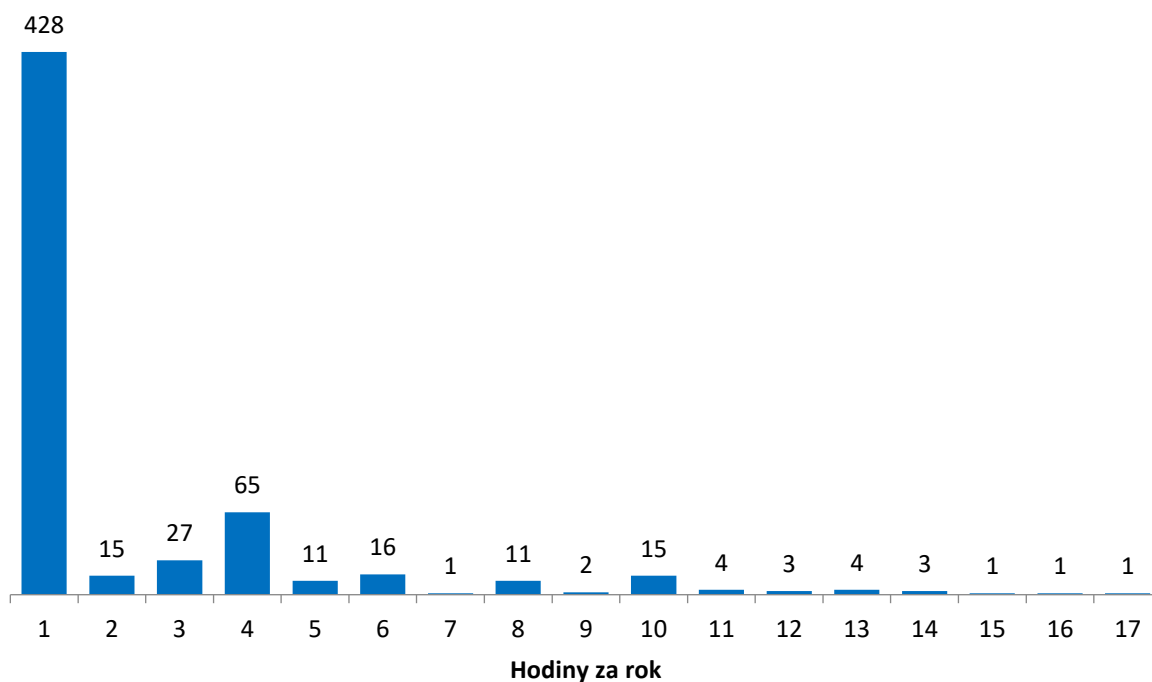
Cesty v rámci/mimo Karlovej Vsi podľa spôsobu cesty

Cestovanie lietadlom

V závere dotazníku bola zaradená otázka ohľadom **počtu nalietaných hodín lietadlom** v predchádzajúcom roku (na dovolenku alebo služobne), aby bolo možné zistiť výkon osobnej leteckej dopravy všetkých obyvateľov MČ Bratislava- Karlova Ves, keď zistenú dobu možno jednoducho prepočítať na vzdialenosť. Z výsledkov vyplýva, že 29,6% respondentov v minulom roku aspoň jedenkrát letelo lietadlom. Celková doba, ktorú uskutočnila vzorka respondentov leteckou dopravou predstavuje 1095 hodín.

Počet nalietaných hodín vo vzorke dotázaných

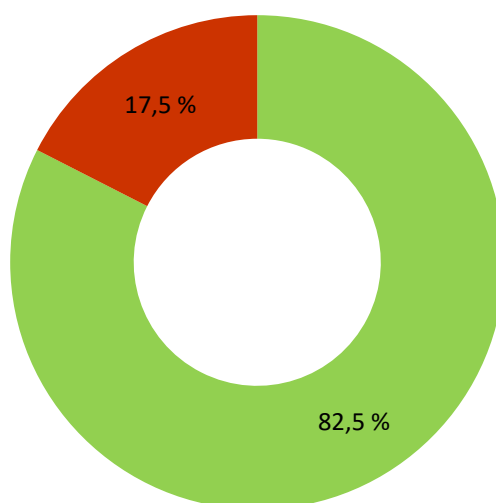

Udržateľnosť dopravy

Rôzne spôsoby dopravy je možné kvalifikovať z hľadiska udržateľnosti ako **udržateľné** – pešo, cesta bicyklom, použitie hromadnej dopravy (82,5%) – a **neudržateľné** – cesta automobilom alebo motocyklom (17,5%).

Udržateľnosť dopravy

■ Udržateľné ■ Neudržateľné

Závery

Pozitívnym javom z hľadiska udržateľnosti mestskej časti je skutočnosť, že podiel ciest udržateľným spôsobom tvorí väčšinu 82,5 %, pričom dominujú cesty pešo a hromadnou dopravou - električkou. V roku 2019 podiel ciest udržateľným spôsobom tvoril 75,5%, to znamená, že za 4 roky trend udržateľnej mobility v Karlovej Vsi stúpa pozitívnym smerom.

Najčastejšie využívali respondenti aj v roku 2023 spôsob dopravy pešo, v porovnaní s rokom 2019 bol zaznamenaný mierny nárast zo 41% na 43,9%. Nasledovalo využívanie vlaku / električky (22,3%) a až následne sa využíval automobil/ taxík (17,5%). V porovnaní s rokom 2019 bol teda zaznamenaný pokles vo využívaní automobilu / taxíku (24,1% v roku 2019) a nárast využívania vlaku/ električky (19,6% v roku 2019). Tieto skutočnosti je možné vyhodnotiť ako pozitívny trend smerom ku udržateľnej mobilite.

Rezervy v udržateľnom spôsobe dopravy má MČ Bratislava – Karlova Ves v oblasti cyklistickej dopravy. Svedčí o tom stále pomerne nízky podiel ciest bicyklom, aj keď v porovnaní s rokom 2019 stúpol podiel tohto typu dopravy z 1,4% na 2%. Tento jav sa dá vysvetliť jednak kopcovitým terénom v najhustejšie obývanej časti Karlovej Vsi na Dlhých dieloch, ale aj zaostávajúcim rozvojom modernej cyklistickej infraštruktúry v tejto mestskej časti.

Pozitívnu informáciou získanou z prieskumu je krátka vzdialenosť ciest, čo dokazuje, že obyvatelia Karlovej Vsi majú väčšinu potrebnej občianskej vybavenosti v blízkosti bydliska. Až 66,4% ciest respondentov sa odohrával v rámci Karlovej Vsi.

Priemerná dĺžka cesty bola 3,8 km, táto hodnota je rovnaká v porovnaní s rokom 2019. V roku 2023 bol výrazne zaznamenaný nárast ciest za prácou / služobné rokovanie v porovnaní s rokom 2019 z 4,7% na 11,2 %. Mierne vzrástla aj doba trvania cesty z takmer 14 minút na takmer 19 minút.

Leteckú dopravu využilo aspoň jedenkrát takmer 30% respondentov, čo predstavuje podobnú hodnotu ako v roku 2019.

Sumár hodnôt pre jednotlivé indikátory

indikátor	hodnota
realizovaná vzorka - počet respondentov	608
počet žien v %	51,8
počet mužov v %	48,2
spôsob dopravy - pešo v %	43,90
spôsob dopravy - bicykel v %	2,00
spôsob dopravy - motocykel v %	0,00
spôsob dopravy - autom/taxi v %	17,50
spôsob dopravy - autobusom/ trolejbus v %	14,40
spôsob dopravy - vlakom/električkou v %	22,30
počet ciest na osobu na deň	2,78
dôvod cesty - škola/škôlka v %	15,80
dôvod cesty - práca v %	15,70
dôvod cesty - voľný čas v %	19,40
dôvod cesty - lekár v %	0,50
dôvod cesty - nakupovanie/úradu v %	9,30
počet osôb v aute - vodič v %	48,00
počet osôb v aute - vodič a spolujazdec v %	37,90
počet osôb v aute - vodič a min. 2 spolujazdci v %	14,10
priemerná doba cesty v minútach	18,40
priemerná vzdialenosť cesty v km	3,80
systematické cesty v %	31,4
nesystematické cesty v %	68,6
udržateľná doprava v %	82,5
neudržateľná doprava v %	17,5